

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pesamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Seja proračunskega odseka avstrijske delegacije.

(Brzajavno poročilo.)

DUNAJ 13. V razpravi o ekspezuju vojnega ministra predlagal je posl. dr. Derschatta resolucijo, da naj odsek privoli k poročilu avstrijske delegacije v nastopni predlog: Državnozborna delegacija izraža prepričanje, da stoji po odredbah državnih osnovnih zakonov za kronovine in dežele zastopane v državnem zboru po l. 1867., izven sumnje, da je izključna pravica monarha, odločevati o vodstvu in notranji organizaciji skupne vojske, ki se ima izvrševati brez sodelovanja odgovorne vlade. Po dru. Derschatti govoril je dr. Šusteršič.

Deleg. Derschatta je izjavil, da se ne strinja z novotarijo, da ni potrebno znanje nemščine za dosega podčastniške časti in je iz obojestranskih nasgodbnih zakonov deduciral brezdvomni princip o majestetnih pravicah krone v vojaških zadevah. Govornik je slednjič predlagal, naj se vsprejme že naznanjena resolucija.

Večina govornikov izrekla je svoje popolno soglasje z včerajšnjimi izjavami vojnega ministra glede vprašanja poveljnega in službenega jezika v vojski in so se izrekli le pomisleki glede koncesij madjarsčini v vojaških šolah. S tem da se uvede madjarski duh v skupno vojsko. Govorniki so izrekli nado, da se bo vojni minister strogo držal postavljenih si mej v dovoljevanju koncesij. Večina govornikov se je brezpogojno priključila Derschattovi resoluciji.

Pojtski govorniki so izrekli svoje popolno zaupanje v modrost najvišjega gospodarja vojske, kateri ničesar ne dopušča, kar bi škodovalo enotnosti in spretnosti vojske. Le delegat dr. Kramar se je izrekel proti Derschattovi resoluciji, ker znači ista kršenje kompetence in je izjavil, da so napravila nanj simpatičen vtis mirštrova izvajanja glede narodnostnih pravic in gojenja narodnega čustvovanja, vendar pa je želel, naj bi se v vojski narodni duh gojil v večji meri in naj bi se nasproti vsem narodnostim popolnoma jednako postopalo.

Vojni minister Pitreich se je zahvalil za simpatičen vsprejem njegovega ekspezeja in je ponovil, da polaga največjo važnost na ohranitev trdne zveze skupne vojske in da proračunsko kršenje narodnega čustvovanja nasprotuje obstoječim predpisom, ker stoji vojni ministerstvo na stališču, da morajo v vojski vse narodnosti uživati jednako varstvo in upoštevanje.

Kar se tiče kontrolnih zborov vršijo se pogajanja, vendar pa da je treba najstrožje nastopati proti demonstrativnemu vedenju rezervistov.

Derschattova resolucija bila je na to vaprjeta.

PODLISTEK.

Nekaznovano hudodelstvo.

Spisal L. S. Brenov.

I.

Kimovec se je že nadležno zdelo to razčunjanje in agibanje; mahnil je z roko in sklenil, naj bo vse, kakor je mislil od začetka. Tudi njej je rekel to. Ali ona se ni pokazala na noben način pripravljen, da bi hodila v njegovo hišo, dokler je hči v njej.

»Pa se ne bom oženil, jej je zabrusil jezno.

»Pa se nikar. Boš pa sam. Misliš li, da se hči ne bo možila?«

»Saj je res, si je mislil. Možila se bo tako, a če pojde drugam, ostane on sam; če pa bi prišel zet, bo moral pa stari v svoj kotiček. A on se čuti še mladega in rad bi imel še ženo. Pa če se ravno ženi, vzame tako ženo, ki bo za kaj, četudi grda.«

»Če ona odide, potem privolim tudijaz, je nadaljeval Urša. »In Kovačev je ravno

Odsek je začel posvetovanje o rednem vojnem proračunu. Tekom debate izvajal je vojni minister, da so zakonski načrti, tičeči se dveletne vojaške službe že izdelani in izročeni obema vladama. Izvedenje ne more slediti takoj, nego postopno, ker da je pri tem potrebno zvišanje rekrutnega kontingenta, pomnoženje častnikov, preskrbljenje dalje službe podčastnikov in druge priprave, kakor je bilo na Nemškem. Potem je minister opozarjal na večje stroške, ki so nastali že vsled reorganizacije topništva.

Ozirom na pridržanje enoletnih prostovoljcev v drugem prezenčnem letu, postopa vojna uprava na najliberalnejši način.

Glede vprašanja o dvoboju je izjavil minister, da se vojna uprava trudi, da bi čim več mogoče omejila dvoboj, ali da so vseeno meje, pri katerih je po današnjih društvenih nazorih dvoboj neizogiben. Vojna uprava priznava humanitarne cilje lige proti dvoboju, ali vseeno ne more dovoliti častnikom vstopa, ker se isti ne morejo podvreči v zadevah časti dvema častnima svetoma. Ker se pa pričakuje spremembe pravil lige proti dvoboju, bo se dovolil vstop v njo neaktivnim častnikom.

Na to se je zaključila splošna razprava.

Prihodnja seja bo v petek. DUNAJ 13. Prihodnja plenarna seja avstrijske delegacije bo dne 21. t. m. z dnevnim redom: proračun ministerstva za vnanje zadeve.

Iz ogrske zbornice.

(Brzajavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 13. Zbornica je v podrobni debati vsprejela rekrutno predlogo. Jutri se bo vršilo tretje čitanje. Zbornica je začela razpravo o zakonu glede regulacije uradniških plač.

Zbornica je na to vsprejela zakonski načrt glede ureditve uradniških plač v splošnej in podrobnej razpravi.

Tekom debate je finančni minister dr. Lukacs s hvaležnostjo konstatiral, da so se vsi poslanci razna jednega izrekli za predlogo. Minister je trdil, da se uradniki nižjih kategorij niso zadostno upoštevali o regulaciji plač, ker se je ravno na nižje uradnike največ oziralo. Želje, izražene glede službene pragmatike, da so sicer upravičene, vendar pa mora minister pripomniti, da pretirano povdaranje neodvisnosti uradnikov nasprotuje službenemu razmerju nasproti višjim uradnikom.

Minister je nadaljeval: Bojazen jednega govornikov, da se vsled te predloge poviša davčno breme, je neosnovana, ker minister lahko zagotovi zbornico, da je pokritje za to predlogo že obseženo v proračunu. Kar se tiče vprašanja, kdaj da se predloži zbornici končni načrt glede regulacije uradniških

dobro prišel. Le naj si jo vzame! A vzame jo, ker mu diši tvoja kmetija. Zato pa ti le molči o tem, kar imava midva. Hčeri reči, da si se premislil, a njemu obljubi, da dobi po tvoji smrti kmetijo! Za zdaj mu daj par stotakov, da bo potolažen.«

»Par stotakov!« se je obregnil Kimovec nejevoljno, ker vse mu je šlo prej izmed prstov, nego pa denar.

»Le obljubi mi štiri stotake; saj jaz prinesem trikrat toliko.«

»Pa naj bo.«

Vstal je, stegnil se, da so kosti pokale, in jo pogladil zopet po boku.

»Ti si res navihana baba.«

»Ti si pa neumen dedec, je dejala navidez jezno in ga udarila po roki.

Skušal je nerodno, da bi jo pritegnil k sebi, ona pa se je delala hudo in je odskočila.

»Še v greh me zapelje, ta zlodej, se je jezila in smejala ter mu obrnila hrbet.

»Moram iti. Pa z Bogom! Torej vse se zgodi, kakor sva določila.«

plač, dejal je minister, da se to zgodi če bo mogoče že tekom tega leta.

Žaljam železniških uradnikov ustreglo se je v polnej meri potom mnogoštevilnih povišanj v činovnih razredih; kar se pa tiče definitivne ureditve njih plač, izvrši se ista ali potom posebnega zakona ali pa v okviru proračuna. (Pohvala.)

Na to je pravosodni minister Plosz tolmačil regulacijo plač sodnikov in državnih pravdnikov.

Predloga bila je v splošnem soglasno vaprjeta.

Posl. Szatmary interpeliral je ministerkega predsednika radi dejstva, da magistrat mesta Eperies ni hotel vsprejeti uradnih dopisov kašauskega kornega poveljnika. V naslovu bilo je namreč poleg madjarskega imena mesta dodano v oklepaju ime Žeron. Ministerski predsednik je v odgovoru na to interpelacijo omenjal, da se je v svrhu avtentiziranja imen ogrskih mest ustanovila posebna komisija. Leta 1903. došlo je med vojnim ministerstvom in ministerstvom za notranje stvari do sporazumljenja, vsled katerega se poleg madjarskih smejo rabiti tudi druga navada imena mest. Ministerski predsednik je pred kratkem z vojnim ministrom spravil to vprašanje popolnoma na čisto. Po tem imajo se rabiti vsa ona tuja imena mest, katerih raba je upravičena in katerih opustitev bi provzročevala nesporazumljenje. Postopanje magistrata mesta Eperies je vsled tega popolnoma nepravilno.

On (ministerski predsednik) bo najstrožje postopal proti vsem onim organom, ki se v lovenju za popularnostjo pregrešajo proti svojim dolžnostim. Govornik upa, da bo v najkrajšem času mogel podati v tej zadevi popolnoma zadovoljiv odgovor.

Zbornica je z veliko večino vzela na znanje odgovor min. predsednika, na kar je bila seja zaključena.

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzajavno poročilo.)

LONDON 13. Reuterjev biró javlja iz Pekinga: Japonski odgovor Rusiji bo najbrže zahteval od Rusije odgovor v nekem določenem času.

WASHINGTON 13. Reuterjev biró javlja: Tukajšnji kitajski poslanik je sporočil namestniku tajnika državnega departementa, da je kitajski cesar privolil v takojšnjo izmeno ratifikacij Kitajsko-amerikanske trgovinske pogodbe.

PORT SAID 13. Ruski križar »Zarja« dospel je samkaj.

RIM 13. Agencija Stefani javlja iz Kanee od včeraj: Ruska oklopnica, ki je dospela semkaj s 5 torpedovkami, je odplula včeraj v Port-Said. Druga vojna ladija, ki stoji pod poveljstvom kontreadmirala, je dospela sem in odpluje danes proti skrajnemu

Odišel je, a ona je pritekla za njim in pogledala na pragu, da li ga ni kdo videl, potem ga je še le pustila ven.

Razmišljal je, da-li bi šel takoj na njivo, ali pa bi šel prej pogledat domov. Radoveden, da-li je hči že odšla, ali je morda njegovo odsotnost porabila za postavljanje, jo je mahnil čez plot.

Vrata so bila že zaprta; hči je bila že odšla na Ravnico. Tudi on je krenil isto pot.

Razne misli so mu silile v glavo. Kaj naj stori? Ali naj se ženi on, ali naj omoži hčer? Spodobilo bi se bolj poslednje; ali da bi šel kar tako v kot in ne bi več imel pravice veleovati na svojem gospodarstvu, tega noče. Če pa ne odda gospodarstva, pa tudi zeta ne dobi, ker fantje, ki kaj imajo, ne poznajo ljubezni brez denarja, revnega pa ne bi hotel on. Ali tudi on bi se rad ženi; saj je šel čil in ne ravno prestar in ne bi rad zapuščal ta svet kakor star udevec, zapuščen od vseh.

Najboljše bo, kakor je rekla Urša. Kovač ima lepo kmetijo, če ravno fant ni kaj prida,

Vztoku. Pričakuje se še drugih rusnih torpedovk.

SOEUL 13. Reuterjev biró javlja: Cesar je odredil otvorjenje luke Vičn, pridružuje si čas za brzajavno privolitev Kitajske. (Glej: Po sklepu lista.)

Brzajavne vesti.

Reforme v Macedoniji.

CARIGRAD 13. V včerajšnjem sporodilu Porte na poslaništvu Rusije in Avstro-ogrskke glasi se točka 5., tičeča se amnestije tako-le: V dokaz svoje visoke milosti podeli sultan splošno amnestijo vsem onim prebivalcem, kateri so obsojeni radi zločinov, storjenih za časa nemirov, kateri se nahajajo radi teh nemirov v preiskovalnih zaporov in onim, ki so pobegnili v Bolgarijo ali ki so poskriti v jednom delu države. Izuzeti so od te milosti oni, ki so se udeležili dinamičnih atentatov v Solunu in okolici, število katerih pa je omejeno.

Položaj na Balkanu.

SREDEC 13. V macedonskih krogih se govori, da je napad na Stojanova samo začetek velikih atentatov. Notranja organizacija da je sklenilapobiti vse vodje Cončavcev.

SREDEC 13. Bolgarska brzajavna agencija javlja: Stojanov, ki ni častnik in sodnik Demeroijev, sta bila na potovanju, katerega sta podvzela na vozu, v okolici Dobnice, napadena od večega števila oseb, ki so se hoteli nad Stojanovim maščevati in so obaravili. Ker bi se moglo po prvi vesti misliti, da je to čin kake ustaške ali razbojniške čete, je mislila vlada odposlati eno eskadrono v preganjanje, ali po ustanovitvi reminičnega stanja stvari, se je eskadrona odpoklicala.

Smrt škofa.

BUDIMPEŠTA 13. Vsled srčne kapi umrl je v svojem gradu Garam Szent Kereszt škof Rimeny.

Nesreča na morju.

MARZELJ 13. Radi močnega viharja so se zatekli vsi parobrodi v pristanišče. Angleški parobrod »Laurelivod«, ki je prihajal iz Rio de Janeiro, je zadet ob pečine pri otoku Sein in se je razdrobil, o čemer se je utopilo 10' mož, 13 pa je rešenih.

Cesarjev povratek z lova.

DUNAJ 13. Cesar, bavarska prince Leopold in Jurij in drugi udeležniki dvorskega lova v Mürtstegu, so se danes ob 8. in en četrt uri zvečer povrnil na Dunaj.

Bavarski princ Leopold odpotuje jutri v jutro na ebisk k nadvojvodi Josipu Avgustu in nadvodvodinji Avgustini v Budimpešto.

Ruska carica zbolela na influenci.

PETROGRAD 13. Ruska brzajavna agentura javlja, da je carica lahko zbolela na influenci, ali da ni nobene nevarnosti.

Bolezen bivše hanoveranske kraljice.

GMUNDEN 13. O zdravstvenem stanju hanoveranske kraljice je bil izdan danes na-

In če jo če, naj si jo odvede. Dati jima hoče štiri stotake. Saj Urša prinese trikrat toliko. Bo torej še vedno na dobičku. Malo botežje brez nje; pa kaj! Oba, on in Urša, bosta malo bolj zgodaj vstajala in malo pozneje odhajala spat, da se nadomesti. In tako je kar naenkrat prišla Ana ob veljavo in Kimovec je bilo vseeno, naj odide danes ali jutri. Saj ljubezni ni nikdar čutil do hčere, kakor je ni čutil tudi do njene mater.

V takih mislih je prišel na Ravnico. Ana je izkopavala krompir, da se jej je pot cedil po obrazu. Tudi on je pobral motiko in se jej je pridružil. Ona se ni ogledala nanj in on se ni zmenil za-njo.

Pa kar naenkrat so se mu usta odprla in začel je: »Ana!«

»Kaj?« se je oglašila Ana in kopala dalje.

»Tisto, kar sem ti povedal sinoči, se ne zgodi; sem že prestar, in nočem da bi ljudje s pratom kazali za mano in brilli norce iz mene.«

(Pride še.)

stopni biljetin: Nastopilo je lahko zboljšanje trpljenja. Delovne srca je zadovoljivo. Podpisana sta dr. Lurtz in dr. Gallatsch.

Iz Grške.

ATENE 13. Na prebivalstvo je izdan oklic, v katerem se mu priporoča, naj se korektno vede napram italijanskemu poslaniku. Govori se, da se je grška vlada pritožila v Rimu radi poročila Silvestrellisa.

Povrnitev praškega knez nadškofa.

PRAGA 13. Kardinal knez nadškof Skrbensky je dospel danes popoldne iz Vratislave semkaj.

»Fügetlen Magyarország« pred porotniki.

BUDIMPEŠTA 13. Danes se je začela pred tukajšnjim porotnim sodiščem tiskovna pravda proti odgovornemu uredniku lista »Fügetlen Magyarország«, Deziderju Lerandu, radi hujskanja in obrekovanja, storjenem v članku: »Beck in Latour«, v katerem je bil ožetro napaden baron Beck, kakor začetnik armadnega povelja iz Chlopyja. Obtoženec je izjavil, da se ne čuti krivim, ker da je s tem, da je napisal oni članek, samo objavil javno mnenje.

Avstro-ogrski Slovani I. 1903.

III.

Na Moravskem ima češki narod hude boje. Škušajo sicer, da bi se sporazumeli z Nemci in zato deluje poseben odbor, a Čehi nimajo in ne morejo imeti nikakega zaupanja, da bi prišlo do kakega dostojnega dogovora.

Na Sleskem je za Čeha in Poljake malo bolje, nego za Slovence na Koroškem. Poleg tega je v tej pokrajini še križ, da Poljaki in Čehi ne hodijo vselej sporazumno in složno, in si ti in oni očitajo, kakor da bi si hoteli narodnostno škodovati drug drugemu.

Čehi na Nižje-Avstrijskem so se tudi prošlega leta brezuspešno borili za dunajске Čeha, to je, za to, da bi Dunaj vzdrževal češke šole. In ravno sedaj, po novem letu, bo imelo najvišje sodišče razsoditi v tem vprašanju.

Po vsem tem je bilancija lanskega leta za Čehoslovane v obče neugodna.

O Poljakih ni treba mnogo omenjati. Oni so hodili in hodijo svoja pota, ki so tu pa tam škodljiva drugim. Zaani Javoraki je v državnem zboru še pred koncem leta dal Čehom in v obče Slovanom zausnicio s tem, da jih je z adreso na Mladočehe hotel pokarati, ker govore v zbornici tudi v svojih slovanskih jezikih. Čehi so se že večkrat opekli, da so hodili skupno s poljaki plemiši. To je bilo na škodo njim in drugim Slovanom. Ali jih mnogokrat podani nauki iz prošlosti izmodrijo, to mora pokazati bodočnost.

Malorusi so v Galiciji ostali v tistem neugodnem položaju, kakor prošla leta. Maloruski deželni poslanci so odšli iz deželnega zbora, ker se jim od poljske strani ni dovolila jedna gimnazija, katera jim je bila obdana celo od odlične strani.

Malorusi, galiski in bukovinski, so imeli večkrat priliko, da so se izjavili za narodno avtonomijo in so v zmislu take osnove postavili tudi v državnem zboru poseben predlog. Na to stran imajo Slovenci v Malorusih stalne somišljenike in zaveznike, tudi če se ne vežejo formalno.

Jako tužna, senčna stran pa se je pojavljala med Malorusi tudi prošlega leta. Kakor da bi bili kupljeni od tujih interesov, so nekateri maloruski separatisti razširjali propagando, navidezno za združenje Malorusov v Avstriji in Rusiji, v resnici pa za slabljenje Rusije na korist tujih interesov, posebno — Velikonemčije! Zato so tudi vse nemški listi, v Avstriji in Nemčiji z radostjo ponatiskovali članke iz maloruskih separatističnih listov ter so poslednje tudi — Nemcem priporočali. Kaj vse se je s pomočjo židovskih agitatorjev vršilo za hrbtom, o tem bi bilo treba posebej poročati. V Rusiji utegnejo priti na sled pravim rogoviležem.

V Bukovini je malorusko prebivalstvo v večini, ali v deželnem zboru se poljski poselniki pridružujejo Romuncem, da skupno žnjimi potem odločujejo proti zastopnikom ruskega naroda. Tako je bilo tudi v prošlem letu. Tolažba za bukovinske Maloruse je v tem, da je prišel nov deželni predsednik (Hoheuehr) s katerim so Malorusi zadovoljni.

Velika nesreča za poljske in maloruske množice je v tem, da jih Židovstvo razjeda moralno in gnotno — tisto Židovstvo, ki se je v velikem številu zariko v Galiciji in

Bukovini. Kako se množice rešijo te židovske sile, ni možno soditi, dokler bo plemstvo sukalo usodo narodnih množic v teh deželah. Napredek se kaže v teh pokrajinah po merilu zmanjšanja upliva poljskega plemstva, s katerim se združuje Židovstvo.

F. Podgornik.

Hrvatske in srbske vesti.

V ponedeljek je dr. Frank zahteval v saboru, da se uvede parlamentarna preiskava, ki naj dokaže, je-li resnica, ali ne, kar je dr. Gaj pisal v reškem »Novem Listu« o njegovi osebi. — To je pa res že vrhunec — komedije! Stranka grofa Khuena da bi kompromitirala njega, ki je rešil grofa Khuena! Ako se dr. Josef Frank ne more drugače obraniti, potem bi pač bilo bolje, ko bi molčal...

V Mostaru so se Hrvatje in Srbi zje dinili na volitvi dveh podžupanov in so zjedinenimi močmi izvolili enega Hrvata in enega Srba, oba opozicijonala. To je vesel pojav, posebno, ako se pomisli, da so se v Mostaru Hrvatje in Srbi največ sovražili. Kjer preti skupni sovražnik, treba brezpogojno nastopati skupno!! Škoda le, da naši južni bratje niso že prej sprevideli tega! Marsikaj bi bilo drugače, nego je. Škoda, da jih ne posnemajo sedaj Slovenci v nekih delih naše domovine...

O demonstraciji v gledališču v Oseku proti oni nemški družbi, ki je z uprizoritvijo operete »Der Rastlbinder« žalila narodni čut Hrvatov, pripominja »Obzor«: Proti tej opereti so Čehi povsodi demonstrirali, ali s pravico so demonstrirali tudi oseški Hrvatje, ker je ta opereta žaljiva ne samo za slovanske naše brate Čeha in Slovake, ampak tudi za Hrvate. V zadnjem dejanju, ko je že iz Slovaka postal »Weaner«, pove »drofar« kuptel, v katerem izraža svoje veselje na svojem preporodu ter pravi po priliki »Gott sei Dank, dass ich ein Weaner bin, dass ich ka' Zwebel-Kroat bin...« Po teh besedah, je navstalo v oseškem gledališču zaglušno zvižganje. Klicalo se je: »Abzug! Fui!« Prišlo je tudi do spopadov.

Do takih izzivanj si upajo že te lačne nemške družbe celo v drugem glavnem mestu Hrvatske in Slavonije!!

Konflikt med Rusijo in Japonsko.

V Londonu se vedno vojevit — v Tokio se vrše posvetovanja državnikov in ministrov — v Petrogradu ostajajo hladni in trezni. Tako se zreali situacija tudi v večerajšnjih brzojavkah.

O konfliktu med Rusijo in Japonsko piše v praški »Politiki« jako zanimivo neko »vojaško pero«. Sodba tega vojaka o konfliktu med Rusijo in Japonsko je taka, da mora priti do vojne med tema dvema državama, ker obe neobhodno potrebuje Korejo. Do vojne pride, ali sedaj ne še!!

Svojo sodbo, da prej ali slej mora priti do vojne med obema državama, utemeljuje avtor bistveno tako le: Osvojivša si Mandžurijo potrebuje Rusija v varstvo svojih kupčijskih interesov, da so njene mandžurijske železnice v zvezi z enim vojnim pristaniščem in da je je zavarovana zveza med Port Arthurjem in Vladivostokom. Zato mora razširiti svojo vzhodnoazijsko posest. Pot iz Mandžurije do morja pa vodi preko Koreje. Na to zemljo mora Rusija položiti roko, ako hoče zavarovati svoje pridobitve v vzhodni Aziji, a tu prihajajo ruski interesi v ostro navskrižje z japonskimi. Tudi Japonska je že davno vrgla svoje oko na bližnjo jejo Korejo, kamor bi oddajala preobilico svojega prebivalstva.

Vendar ni verjetno, da bi že sedaj prišlo do vojne. Za Japonsko bi bilo jako nevarno, ako se še sedaj spušča v vojno z Rusijo. A tudi ruski interesi niso sedaj še tamkaj v taki nevarnosti, da bi se Rusija sedaj že odločila za krvavi spopad. Zato je najverjetneje, da si ti dve državi za sedaj razdeliti sfero interesov v Koreji tako, da bo v rusko sfero spadala severna, v japonsko pa južna Koreja. Vmes pa določiti mejo, ki naj bi jo tvorila črta preko Seoula.

Slavizacija Mandžurije in nemška jeza.

Pariški listi poročajo iz Kitaja, da se ruski vpliv in ruski jezik vedno bolj širita med kitajskim prebivalstvom Mandžurije. Med Rusi in kitajskimi prebivalci po mestih in na

deželi je prišlo do prijateljskih odnošajev. Ruski jezik ne govorijo Kitajci samo po mestih, ampak tudi — po vaseh — ker so Rusi znali pridobiti si simpatije prebivalstva. Posebno v obližju transsibirske železnice govorijo Kitajci takorekoč samo ruski. Pravijo tudi, da si je Rusija pridobila kakih 25 do 30 tisoč Kitajcev za svojo vojsko.

To so pač vsa znamenja, da ima Rusija sposobnosti ne samo za osvajanja, ampak tudi za to, da si zadobiva simpatije narodov, ki so došli pod njeno vlado. Nemci se radi tega, seveda, grozno jezijo.

Graška »Tagespost« pravi, na pr., da je bila ljubezen prebivalstva do Rusije vcepiljena Kitajcem v Mandžuriji — s knuto. Zato da tudi ni odkritosrečna. No, mi umejemo, da Nemci ne morejo umeti, da bi si narod mogel pridobivati simpatije drugih narodov. Naravno je to, da ne morejo umeti. Nemci se sami označajo za herrnvolk. S tem priznavajo, da oni, kamor prihajajo, prihajajo kakor gospodje. Kdor pa se čuti gospoda, temu je že v krvi, da smatra druge za hlapec, ki mu morajo le služiti! Kdor prihaja s takim mišljenjem, tako nadutostjo in tako sebičnostjo, ta seveda si ne pridobiva simpatij med drugimi narodi in tudi ne more umeti, kako bi si jih mogli pridobivati drugi. To uverjenje o lastni superiornosti nad drugimi, je tisti defekt na duši nemškega naroda, ki dela, da Nemci ne živajo simpatij med nobenim drugim narodom. Zato jim tudi noče v glavo, da bi si »barbarska« Rusija mogla pridobivati resnične simpatije med prebivalstvom v Mandžuriji. Od todi njihova jeza. Naj se le jeze. To vendar nič ne spreminja na dejstvu, da si Rusija pridobiva simpatije in da je to le na korist širjenja — civilizacije. Mi, kakor odlomek velikega slovanskega naroda se le veselimo, da Rusija s humannim in civilizatoričnim delom tako jespšno širi svojo moč in svoj vpliv v Aziji.

Dogodki na Balkanu.

Iz Soluna pišejo »Novemu Srbobranu« o »pripravah za okupacijo Stare Srbije in Makedonije.« Sultan je sicer suveren teh pokrajin in status quo je zagotovljen. Ali res je tudi to, da po zaključku vesil prihajajo tjakaj civilni agenti, generali, oficirji, podoficirji in žnjimi cele čete spremljevalcev. Na videz je to dobro, v resnici pa ni. Vse to so tudi ljudje, ki ne poznajo naroda in ne umejo njegovega življenja. Ljubezni do ujeja nimajo in je tudi ne morejo imeti. Poleg tega dokazuje vsa prošlost — pravi poročevalec »Srbobranu« — da so veliko ob vsaki taki akciji mislili le na svojo korist brez ozira na potrebe, katerim so hotele baje pomagati. — Tako treba soditi tudi njih sedanje delo. V političnih krogih da se govori, da sti si Avstrija in Rusija razdelili Makedonijo in Staro Srbijo primerno svojim političnim sferam. Zapad pripade Avstriji, Vzhod Rusiji. Avstrija je že zahtevala od porte dovoljenje, da sme graditi železnice v odkazani jejo oblasti. (Glej predvčerajšnja »Edinost«!). Ni dvoma, da bodo te železnice ne le trgovske, ampak tudi strateške važnosti. Avstrijski oficirji, ki pridejo tjakaj, se ne bodo mogli, tudi ako bi hoteli, brigati za bedo sirote raje, ker bi to izzivljalo nasprotstva toliko od službene, kolikor od arnavtke strani. Njih naloga bo da bodo služili interesom svoje države. Sestavljali bodo plane in krokuje, sestavljali beležke o poteh in klanecih, beležili bodo, koliko je hiš po selih in koliko je prostora v njih. Poleg tega strateškega momenta je opaziti že tudi propagatorsko delo. Zato je dunajsko vojno ministerstvo izdalo naredbo, da se bodo v orožništvo v Makedoniji sprejemali oficirji in podoficirji, ki poznajo kateri slovanski jezik — torej Slovani, v prvi vrsti Srbi in Hrvatje. Tu se zopet ponavlja ironija te tužne usode južnega Slovanstva, osobito Srbcev in Hrvatov. Po takem si je lahko misliti — pravi dopisnik zagrebškega »Srbobrana« — kako bo narod vsprejemal te svoje... osvoboditelje. Dopisnik je uverjen, da vse to so priprave za okupacijo Makedonije in Stare Srbije.

Naroč da s tugo v sreč priča tuje tega, kar se mu pripravlja. Jedinna naša nada je — zaključuje dopisnik — da se v usodnem trenutku najdejo zbrane vse južne slovanske države, da puste na strani svoje razmerice. Skrajni čas je, da etvore oči, ker tu gre za naše življenje ali smrt. Naše življenje je njihovo življenje, a naša smrt bi bila tudi njihova smrt.

Dnevne novice.

Slika in životopis skladatelja gosp. Josipa Mandića, prinesemo v jutrajšnji številki našega lista.

Odlikovan Slovenec. — Gospod Josip Jagodič, knjigovodja trgovine z železnino »Merkur« v Celju, se je udeležil tekmovalne razstave izložeb, ki jo je priredilo društvo trgovcev na Dunaju, ter je prejel za vposlano skico izložbe sveč častno diplomu.

Odvetniki na Štajerskem. Vseh odvetnikov na Štajerskem je 171. Izmed teh jih je v Gradcu 76, v Mariboru 15, v Celju 10, v Ptuj in Ljubnem po 6, v Gleisdorfu, Lipnici, Voitsbergu in Slov. Bistrici po 3 v ostalih sodnih okrajih po 2, oziroma po 1. Na Spodnjem Štajerskem so slovanski odvetniki v večini. V Mariboru je sicer med 15 odvetniki le pet Slovencev, zato pa jih je v Celju med 10 odvetniki 6 Slovencev, v Ptuj 4 Slovenci in 2 Nemci.

Nasvet delavcem po okolici. — Pod tem naslovom nam pišejo iz delavskih krogov: Delavci, ki stanujejo v tržaški zgornji okolici, kakor v sv. Kržu, na Proseku, Kontovelju, Opčinah, v Banah, Trebach, Gropadi in Bazovici, že razmišljajo mnogo let, kako bi jim bilo možno pridružiti se enemu ali drugemu naših dveh slovanskih, delavskih podpornih društev. Vsa njih razmišljanja in vsa njih prizadevanja, da bi to velevažno vprašanje rešili povoljno, ostala so do danes brezuspešna, ker je izključeno, da bi naši dve mestni društvi mogli vsprejemati člene, stanujoče v zgornji okolici.

Da je to res nemožno, sledi že iz tega, da imati naši delavski društvi svoj delokrog določen le za mesto Trst in njega spodnjo okolico.

Je pa še drugih jako tehtnih vzrokov, med katerimi sta glavna: vprašanje zdravniške oskrbe in pa nadzorovanje bolnih členov. Ker je torej vprejemanje v že obstoječa naša društva nemožno in ker je ravno sedaj takajšnja okrajna blagajna povišala tedenske prinose na 46, oziroma na 48 novčičev; svetujemo našim bratom v zgornji okolici, naj si ustanove — svoje lastno delavsko društvo.

V ta namen si usojamo podati tu nekoliko konkretnih nasvetov.

Društvo v zgornji okolici bi lahko štelu nad 500 rednih in podpornih členov in tako število zadostuje za vzdrževanje lastnega društva. Zadostovalo pa bi tudi 200 členov, ako so ti členi vestni in pošteni — ako sleherni dela na to, da se društvena blagajna ne zlorablja pe nepotrebnem. Centrala takemu delavskemu društvu naj bi bila na Opčinah. Zdravnika, ki poslujeta na Opčinah in na Proseku, bi gotovo rada in proti razmerno mali odškodnini prevzela zdravljenje društvenikov.

Glavni sedež naj bi bil, kakor rečeno, na Opčinah. Pomožni uradi za inkasiranje tednin, za nadzorovanje bolnikov in eventualno tudi za izplačevanje podpor, naj bi bili: v Kržu, na Proseku, in v Bazovici. Tedenski prinosi naj bi bili odmerjeni na 60 stotink za odrasle in 30 stotink za dečke in ženske.

Tako društvo bi ne služilo le delavcem, kakor takim, ampak bi bilo v veliko zaslobo tudi revnejšim in srednjim kmetom, kateri bi si za malo tedensko svotico zagotovili celoletno dnevno podporo za slučaj bolezni.

Mi smo uverjeni, da je stvar izvedljiva, zato bi bilo res vredno, da bi se zavednejši delavci in kmetovalci sestali nemudoma na posvetovanje, da začnejo akcijo za ustanovitev takega v resnici potrebnega društva.

Naši dve delavski društvi, kakor tudi naši prvaki storé gotovo vse možno, da pomorejo svojim bratom po okolici do lastnega delavskega zavetišča.

Šiba, ki tepe naše koroške brate. Včeraj smo morali zabeležiti jako žalosten dogodek: da je namreč ministerstvo za nauk ubilo jedino slovansko šolo — petrazrednico, ki so jo imeli doslej koroški Slovenci. Članek, ki ga objavlja o tem dogodku, zaključuje »Slovenec« tako le: »To se je zgodilo za časa, ko je bil na krmilu avstrijske vlade dr. pl. Koerber, kateri ob vsaki priliki hvali svojo vsestransko pravičnost in nepristranost ter isto zabičuje svojim podrejenim uradom. In žalostna nam majka, da jih je mej Slovenci mnogo, ki poljubljajo šbo, ki jih tepe. Mati Slovenija, zakrij si oči, da ne vidiš svojih izgubljenih sinov, ki ti bijejo v obraz ter cofastim mandarinom zažigajo kadilo... Slo-

6	komadov	«Secesion»		K	3.—
3	»	» Visit«		»	3.—
6	»	»		»	4.—
6	»	» Visit«	s poskušnjo	»	5.—
3	»	Kabinet		»	6.—
3	»	»	s poskušnjo	»	7.—
5	»	»		»	9.—
6	»	»	s poskušnjo	»	10.—

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogel ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblik za gospode, dečke in otroke. Veliki izbor snovij za obleke, ki se po mer izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako nizkih cenah.

PODRUŽNICA:

ALLA CITTA DI LONDRA
ul. Poste nuove št. 5. (vogel ul. Torre bianca)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobna po jako nizki ceni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Umetna gnojila!

Najboljša umetna gnojila za poljedelstvo kakor: rudniski, kostni superfosfat in kali-jeva sol, se dobiva na debelo v zalogi Konsumnega društva Ricmanje nizke cene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Trgovina z jestvinami in delikatesami Peter Novak

Ulica Comerciale št. 7
TRST.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za mnogo-brojen obisk in jamči za točno in najboljšo postrežbo.

Pošiljatve na deželo izvršujejo se točno in sicer po poštnem povzetju.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Železniški delavci

zlasti za vrtanje min, avstro-ogrski po-paniki, se takoj vsprejmejo. Dotični naj se predstavijo v centralni pisarni pod-jetja za zidanje železnic na Opčinah dverec (Villa) Olga.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo po 40 nvč.
za na dom » 36 »
istrski teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani

Josip Furlan,
krčmar.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST
Pozor!

Prodajam po jako nizkih cenah spece-rijsko-jedilno blago iz prvih tovarn in sicer ilirske testenine **Žnideršič & Valencić**, nadalje napolitenske in tržaške testenine prvo vrste in vsake velikosti, s točno postrežbo na dom. Na deželo pošiljam po poštnem povzetju od 5 kg. naprej.

Proti takojšnemu plačilu 2% odbitek. Priporočam se udani

Josip Luin.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST.

Pokusite jih

in prepričali se bode, da so postale ilirske testenine — ne vsled reklame, temveč vsled posebno finega okusa, redilnosti in jednostavne priprave pri-ljubljene v vseh slojih.

Pazite na napis ilirske testenine!

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Potniki v Ameriko!

CUNARD LINE

Kocesijonovano društvo za kraljestva in dežele, zastopane na državnem zboru.
prevaža potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parobrodom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in z 300 salon-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mesti III. razreda in z 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz TRSTA v NOVI-YORK
hrano z vinom in vso postrežbo
III. razred, za osebo 180 K

Odhod iz Trsta

»CARPATHIA« 2. februar. 1904. »AURANIA« 16. februar. 1904.

Natančnejša razjašnjenja, vozne biljete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške po-staje iz Nova-Yorka v notranja mesta Zjedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbljuje

Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & C. o - Trst**

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: **SCHRODERCO - TRST.**

Izdavajo se tudi za iste parnike vozni bileti za Palermo, Napoli, Algir in Gibraltar.

Potniki naj se zgledajo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne biljete!

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno najfineje in drugih vrst pohištva dobrega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

vrst pohištva dobrega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Odlikovana v Rimu se
zlato kolajno in
-- zaslužnim križcem --

Odlikovana v rovarna
za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju
se zlato kolajno in
-- častno diplomu. --

IVAN ANGELI

ulica Canale št. 5. (nasproti cerkve sv. Antona novega.)

Edini specialisti za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne zamenja moja trrdka s konkurenti jednakega imena.

Operater kurjih očeh

odlikovani specialist **GIORDANI**

ki ordinira na Corso št. 23, II. nadstropje

raznana vsem, ki trpijo na kurjih očeh ali vsled za-raščenih nohtov, da iste takoj odpravi po neki po-sebni metodi, ki ne prov-zroča nikakih bolečin

Cena od ene krone

za operacijo ni nič, ako se pomisli na velike dobro te, koje se takoj zadobé.

Alojzij Svagej

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-testenine po jako nizkih cenah, na-dajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo pe-ri-la za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-pravijo po meri.

Avt. orizovana krojačnica.

Precizijska ura sestav Bonheur

so najboljšega teka in popolnoma ploščnate vi-težke remont. ure na sidro, hermet. čno za-tvorjene tako, da je precizijsko kolesje o-varo-vano pred menja-jočo se temperaturo.

Jeklena remont. K 9.

ravno taka na sidro, 15

rubinov, z vidnim tekom na sidro na kazalu,

5 letnim pisemnim jamstvom za precizni tek,

od jekla K 19.—, od srebra K 23.—, od

dvojnatega double zлата (okrovje prevlečeno

z pristnim zlatom, tedaj ne pozlačeno) z traj,

nim jamstvom za zlati lesk K 22.—, od 14

karatn. zlatu K 60.—. Ura na sidro za dame,

posebno ploščnata »Bonheur« najf. kakovosti

K 31.—, od srebra K 37.—. Veržice od

dvojnatega double zлата v modernih oblikah

po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži.

Sestav Roskopf, od niklja, remont. ura.

K 6.—, ravno ista na sidro, patent K 8,50,

z dvojnatega pokrovoma od srebra »Roscopfe

K 14,50.

Vdobja se po poštnem povzetju od to-varniške zaloge

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.

Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne znaa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunal-nih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Borva naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.